

Motion om restriktioner för deltagande i LOV

2024-04-17

Lagen om valfrihetssystem, LOV, innebär fri etableringsrätt för alla företag som lever upp till kommunens ställda kvalitetskrav inom omsorgsområdet. Sedan får LOV-aktören skattemedel från kommunen, för omsorgen, baserat på hur antalet kunder som valt aktören. Halmstad kommun införde LOV 2012 och gav på det sättet frivilligt bort möjligheten att planera en äldreomsorg utifrån invånarnas behov i hela kommunen.

Med ledord som valfrihet skulle konkurrensutsättningen av äldreomsorg säkerställa och öka kvaliteten.

Undersökningar som Socialstyrelsens äldreenkät visar dock på motsatsen. Resultatet av undersökningen 2023 visar exempelvis att kundnöjdheten hos de som bor i de särskilda boende inom äldreomsorgen i Halmstad visar på stora skillnader. Kundnöjdheten hos boende i de privata LOV-boenden i Halmstad är markant lägre än de som drivs i egen regi, av Halmstads kommun.

De icke-kommunala äldreboenden i Sverige med högst kvalitet drivs av aktörer utan vinstsyfte som exempelvis idéburen verksamhet. Det visar ny forskning från Göteborgs universitet. Allra lägst kvalitet har äldreboenden som drivs av börsnoterade bolag och riskkapitalbolag. Äldreboenden som drivs av vinstdrivande privata bolag hamnar däremellan enligt denna forskning.

Vänsterpartiet menar att välfärden är till för oss alla, inte för att privata ägare ska kunna sko sig på skattepengar. För oss är det självklart att de pengar vi gemensamt betalar till välfärden ska gå till bättre arbetsvillkor och ökad kvalitet, inte till bolagsvinster.

I januari 2023 började ett nytt undantag för LOV gälla. Det ger kommuner möjlighet att reservera deltagande i LOV till idéburna organisationer, med följande krav:

- reservationen ska avse idéburna organisationer vars allmännyttiga syfte bidrar till att uppnå ändamålet med den tjänst som ska tillhandahållas
- organisationen får inte göra värdeöverföringar annat än till andra idéburna organisationer eller till forskning, samt
- staten, en region eller en kommun får inte ha ett rättsligt bestämmande inflytande över organisationen.

Vänsterpartiet yrkar att kommunfullmäktige beslutar att:

- att Halmstads kommun i kommande avtal för särskilda boenden inom äldreomsorgen reserverar deltagande i LOV till idéburna organisationer enligt ovan.

För Vänsterpartiets kommungrupp:

Mikael Ekfeldt

Willy Schütt

